

OEPS

- O pinierend
- E ducatief
- P lantaardig
- S chrifftuitleg

OEPS

- O pen minded
- E vocatief
- P rofetisch
- S chrifftuitleg

Binnenkort (4 november 2018, NPO2, 22.40u) zendt de EO Nieuwlicht een special uit over het thema: de jacht en afschot. Samen met tientallen anderen mag ik meedenken in een denktank over dit onderwerp. Ik heb me dus verder verdiept in het thema, in de psychologie van jagers volgens jachtmagazines¹ en in de manier hoe christelijke jagers jacht en afschot verklaren vanuit een gelovig (christelijk) perspectief. Tijdens mijn research herinnerde ik me een artikel in de EO Visie² van drie jaar geleden. In 2015 schreef ik daar een reflectie op. Enkele gedachten daaruit wil ik delen, wat ontdekkingen van de afgelopen weken en een persoonlijke wens.

Met genoeg bekijken

Ik ben verbaasd. Volgens het aangehaalde artikel uit EO Visie (nr. 37 | 2015) zijn de christelijke jagers er stellig van overtuigd: 'God kijkt met genoeg mee tijdens de jacht'. "Over welke God heeft men het hier eigenlijk?", vraag ik me af. Heeft men het hier over die God Die alle leven met zoveel kunde, liefde en wijsheid schiep en zegende? De God Die een wereld schiep, waarin geen dood bestaat? En Die een hemel belooft, waarin geen dood zal zijn? Zou die God *met genoeg* meekijken hoe Zijn intelligente schepselen met list of geweld naar de laatste vijand, de dood, worden gelokt, gejaagd?

Organisaties en feiten

Als voorbeeld geven de christelijke jagers in het artikel aan dat er te veel ganzen zijn. Die ganzen grazen het land van de boeren kapot en zij verzuren het land met hun uitwerpselen. Ik erken samen met hen dat ganzen schade kunnen aanrichten. Tot op hoog niveau is deze kwestie drie jaar na het schrijven van dit artikel behandeld door de Raad van State. Men heeft gerechtelijke uitspraken ten nadele van Canadese ganzen in Zuid-Holland bevestigd³. Afschieten, daar komt het nu dus op neer. Het mag!

Heeft men dan geen andere opties dan dit? De Faunabescherming vond en vindt van wel. Maar volgens de christelijke jagers "kunnen ze dat wel roepen, maar de feiten wijzen anders uit". Reden dus voor nog meer wetenschappelijk onderzoek met betrekking tot alternatieven, lijkt mij. En ook om te ontdekken of die feiten (welke trouwens?) waar de jagers aan refereren wel waterdicht zijn.

Ontzag voor de natuur

Een van de jagers geeft aan dat hij ontzag heeft voor de natuur, juist doordat hij dieren doodt die hij heeft zien opgroeien. "Wat een merkwaardige argumentatie!", denk ik. Waarom wachten totdat je kunt doden, als men de nesten ook kan leeghalen. Medewerkers van de gemeente Oegstgeest

¹ https://www.researchgate.net/publication/275875051_The_Hunt_As_Love_and_Kill_Hunter

² <https://visie.eo.nl/2015/09/tijdens-de-jacht-kijkt-god-mee/>

³ https://www.raadvanstate.nl/uitspraken/zoeken-in-uitspraken/tekst-uitspraak.html?id=97002&summary_only=

deden dit in de zomer van 2001⁴ en met succes: de ganzenstand stagneerde. OK, geen dier-vriendelijke optie, maar het andere is nog merkwaardiger: eerst de dieren het leven gunnen om hen daarna te verwijten dat ze met te veel zijn. Om daarna een goede reden te hebben om te doden. De jagers bevestigen zo het vermoeden dat men deze dieren *met opzet* eerst laat opgroeien, zodat zij later voor faunabeheer en misschien ook voor de kick gedood kunnen worden. Lees het slot van het artikel: “... pakt een mes, trekt de veren van de ganzenborst en snijdt vakkundig het vlees van het borstbeen. Twaalf rode filetjes liggen op tafel naast zijn groene jagerspet. Zijn ogen glimmen: “Dit is toch wonderlijk mooi. Dichter bij de oorsprong van vlees op je bord zal je niet komen.” Einde citaat.

Gedegen Bijbelkennis

Terwijl ik het artikel voor een zoveelste maal lees, komt bij mij het vermoeden op dat de christelijke jagers gedegen Bijbelkennis hebben. Ik vraag me daarom af of men zou kunnen instemmen met de idee dat deze onschuldige gevederde dieren op deze wijze dubbel slachtoffer zijn van de zondeval van de mens. Want pas na de zondeval is de dood op aarde gekomen en daarmee ook de keuze voor het bewust kunnen en willen doden van een ander (in dit geval: ganzen die men met lokroepen in de val laat lopen). Dat lijkt me al met al geen reden tot trots, maar juist reden tot droefenis.

Ook in de denktank probeer ik christelijke jagers echt te volgen, maar ik blijf hangen op deze gedachten: 1) de mens krijgt van de Here de opdracht om te heersen (heer te zijn). Maar hoe kan dit ooit een Bijbelse reden zijn voor jacht en afschot? God deed deze uitspraak in Genesis 1 toen er nog geen dood op aarde was. Dus het ‘heer zijn’ kan nooit te maken hebben met abrupt een einde maken aan levens, hoe “weidelijk” je het ook meent, 2) in de dialoog over jacht en afschot wordt regelmatig Genesis 3⁵ aangehaald, ‘het bewerken van de aardbodem’: de akkers en weilanden van de boeren. Wat echter *het bewust en moedwillig doden van dieren* door stalen kogels uit moderne vuurwapens met *het bewerken van de aardbodem* te maken heeft, blijft voor mij een raadsel.

⁴ <https://leiden.courant.nu/issue/LD/2001-07-11/edition/0/page/17>

⁵ Zo verzond hem de HEERE God uit den hof van Eden, om den aardbodem te bouwen, waaruit hij genomen was (SV, Genesis 3:24) | Daarom zond de HEERE God hem weg uit de hof van Eden, om de aardbodem te bewerken, waaruit hij genomen was (HSV, Genesis 3:24).

Dan Nimrod, als identificatiefiguur van de christelijke jagers

De christelijke jagers lijken in Nimrod een rolmodel te zien. Een van hen zegt namelijk in het artikel van 2015: "In de Bijbel wordt ook expliciet gejaagd. Over Nimrod staat geschreven dat hij een geweldig jager voor het aangezicht van God was. Dat betekent niet dat God het fantastisch vond hoe goed hij kon jagen, maar dat Hij meekeek. Zo moet je omgaan met de schepping: of je nu een boer bent of jager, werk altijd in het besef dat je het voor het aangezicht van God doet". Dit klinkt mooi, maar staat dit er ook daadwerkelijk?

Voor het aangezicht des Heren ... Wat betekent dit?

Als we het Hebreeuws erop na slaan, lezen we dus: '... voor het aangezicht des Heren'. Dat betekent echter niet 'dat God meekijkt' en al helemaal niet 'dat Hij met genoeg meekijkt'. Dit soort uitleggingen valt onder de noemer: 'inlegkunde', of te wel: lezen wat men zelf graag in de tekst wil lezen. 'Voor het aangezicht des Heren'⁶ betekent in deze context, dat de Heer een oordeel over Nimrod heeft geveld. En wat voor oordeel!

Nimrod (Hebreeuws: נִמְרוֹד, de tegenstrever, de zich verontwaardigende), (achter)kleinzoon van Noach, werd gezien als 'de eerste machthebber op aarde' en 'een geweldig jager, door niemand overtroffen'. Door zijn wandaden moest hij 'knecht der knechten' zijn (Genesis 9). Hij ontworstelde zich echter aan het vernietigende oordeel van de Here en groeide uit tot een oppermachtige geweldenaar die zijn weerga niet kent. Hij wilde zelfs terug naar de tijd van de reuzen van vòòr de zondvloed. Daarom bouwde hij enorme steden, waaronder het beroemde Babel met zijn toren, "die tot in de hemel reikt" (Genesis 11).

"... God kijkt mee", zegt Visie. Jazeker! En toevallig weten we door exegese ook *hoe*. De Here heeft eerder Zijn onverbiddelijk oordeel geveld over de arrogantie van Nimrod, in Genesis 10. Nu is het tijd om dit oordeel te voltrekken, want Babel "... is het begin van hun streven: nu zal niets van wat zij denken te doen voor hen onuitvoerbaar zijn" (Genesis 11). Dat kan de Here niet laten gebeuren. Babel gaat ten onder. Einde Nimrod. Einde verhaal.

OEPS! Het lijkt me zeer onwaarschijnlijk dat de jagers zich (willen) vereenzelvigen met *deze* Nimrod.

Mijn wens

Ik ben blij dat EO Nieuwlicht met de special over de jacht nu in 2018 wederom aandacht besteedt aan dit thema. Wat de christelijke jagers betreft, ik gun het hun dat zij vrij zullen blijven van de geweldenaar Nimrod als rolmodel en dat ook zij de moed hebben om hun horizon te verbreden. De theologische werken van mijn goede vriend, the Revd. Prof. Dr. Andrew Linzey (Oxford), beveel ik daarvoor van harte aan. Al 40 jaar is het zijn verdienste dat hij op basis van Bijbels-theologische en rationele gronden vanuit zijn grote liefde voor Jezus Christus (Kolossenzen 1) anderen helpt om uit de vertrouwde antropocentrische bubble te stappen, de bubble die het carnisme en speciesisme rechtvaardigt en sanctioneert. Daarom presenteert Vegan Church in 2019 de Nederlandse vertaling van *Animal Gospel* en *Christianity and the rights of animals*. Het is mijn wens dat velen dit boek zullen lezen en tot nieuwe inzichten zullen komen.

Tot slot

Meedoen in de denktank over jacht en afschot is bijna voorbij. Of we dichter tot elkaar zijn gekomen? Van harte hoop ik dat we hoe dan ook in gesprek blijven over dit thema, tot eer en glorie van God, de Schepper en getroost door het Evangelie⁷.

⁶ ThWAT (*Theologisches Wörterbuch zum Alten Testament*), Band VI, Lieferung 6/7, p. 654

⁷ Indien gij maar blijft in het geloof, gefondeerd en vast, en niet bewogen wordt van de hope des Evangelies, dat gij gehoord hebt, hetwelk gepredikt is onder al de creature, die onder den hemel is; van hetwelk ik Paulus een dienaar geworden ben; (Kol. 1:23, SV)

